

Usnesení

Městský soud v Praze rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 21. 10. 2020 v Praze o **odvolání obžalovaného** ■■■ K■■■ S■■■ nar. ■■■■■■■■■■ proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 22. 7. 2020, sp.zn. 8T 64/2019,

takto:

Podle § 256 trestního řádu se **odvolání zamítá.**

Odůvodnění:

I.

1. Dne 22. 7. 2020 rozhodl Obvodní soud pro Prahu 2, na podkladě obžaloby Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 ze dne 19. 6. 2019, v hlavním líčení napadeným **rozsudkem** tak, že obžalovaný ■■■ K■■■ S■■■ spáchal přečin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 trestního zákoníku (TrZ), a to tím, že *v období od května 2018 do 19.6.2018 zejména v místě svého trvalého bydliště v bytě č. ■■■ nacházejícím se v ■■■ patře domu v ul. ■■■ v ■■■ se ke svému kamarádovi poškozenému M■■■ H■■■ nar. ■■■ choval hrubě, když využil předchozího obdivu a kamarádského vztahu poškozeného a později i vzniklou interpersonální závislost ze strany poškozeného, a poté, co u něho poškozený soustavně přebýval a pečoval o něj, poškozeného verbálně a fyzicky napadal, když jej v blíže neurčený den v polovině května 2018 po návratu z oběda v restauraci ■■■ ve výtahu domu tabal za vlasy a vousy a udeřil jej pěstí do obličeje, následující den poškozenému přikázal, aby na skříňku v obývacím pokoji odložil svůj mobilní telefon, klíče od svého bytu, klíče od vozidla včetně dokladů od vozidla s tím, že si je může vzít pouze pokud pojedou spolu, přičemž jej poškozený ve strachu, aby mu fyzicky neublížoval, uposlechl, dále poškozenému zakazoval v bytě docházet na toaletu a sprchovat se, po poškozeném se opakovaně dožadoval toho, aby mu vyprávěl různé historky a bavil jej či mu četl, přičemž pokud toho nebyl poškozený schopen, bil jej pěstmi do různých částí těla, dále jej bil vycházkovou holí přes kolena, nártý a do lokte či lahve od alkoholu do hlavy, když od poloviny května jej bil v podstatě denně a dne 19.6.2018 jej ve výtahu bil příruční taštičkou na doklady do obličeje, dále mu zakazoval v bytě sedět na židli, pokud se poškozený nechoval podle jeho představ, poškozený se vůči obviněnému podroboval z obavy z dalšího fyzického napadání a obviněnému následně sám nabídl, že pokud jej přestane bít, bude mu předávat finanční prostředky, aby se vykoupil, s čímž obviněný souhlasil a poškozený mu předal v šesti případech 500,-Kč a ve čtyřech případech 1.000,-Kč, které vybral ze svého bankovního účtu, vykoupení následně poškozený navrhoval také v souvislosti s tím, když žádal, aby obviněný zaražil proces zbavení svéprávnosti poškozeného, kterým mu hrozil, stejně tak mu hrozil i tím, že nechá poškozeného odvést do blázince na nejhorší oddělení a připraví jej o veškerý majetek a že na něho podá trestní oznámení, kvůli tomu, že se nestaral o svou zemřelou manželku, přičemž poškozený následně tedy za účelem vykoupení se vybral z bankovního účtu dne 7.6.2018 částku ve výši 10.000,- Kč, dne 10.6.2018 částku ve výši 15.000,- Kč, dne 11.6.2018 částku ve výši 25.000,- Kč, dne 13.6.2018 částku ve výši 35.000,- Kč, dne 14.6.2018 částku ve výši 15.000,- Kč, dne 18.6.2018 částky ve výši 40.000,- Kč a 10.000,- Kč, přičemž tyto prostředky předal obviněnému, a dne 15.6.2018 vybral poškozený na pobočce banky v ul. ■■■ částku ve výši 50.000,- Kč, přičemž 45.000,-Kč rovněž předal obviněnému, a tímto jednáním způsobil poškozenému M■■■ H■■■ nar. ■■■ jednak škodu ve výši 202.000,-Kč, a dále drobná zranění, a to zhmoždění hlavy, zhmoždění pravé očníce, zhmoždění pravého ramene a pravého lokte, krvavý výron ve vácku (bursa) okonce pravého lokte, zhmoždění levé paže, levé ruky a levého kolene a ránu na levém bérvi s oděrkou.*

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Vacková

2. Obžalovaný byl napadeným rozsudkem za výše uvedený přečin odsouzen podle § 199 odst. 1 TrZ k trestu odnětí svobody v trvání dvanácti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 TrZ a § 82 odst. 1 TrZ podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let.
3. V adhezním řízení bylo rozhodnuto samostatným výrokem tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen uhradit poškozenému M. [redacted] H. [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] na náhradě škody částku 202 000 Kč.

II.

4. Dne 11. 8. 2020 podal v zákonné lhůtě prostřednictvím obhájce **obžalovaný odvolání** proti výroku o vině i trestu. V obsáhlém odůvodnění odvolání – ve smyslu výpovědi obžalovaného a jeho tvrzení nevinu – dále rozvedl obranu, uplatněnou v řízení před soudem prvního stupně. Odvolací námitky lze shrnout následujícím způsobem:
5. Především nutno zdůraznit, že proti obžalovanému není při zřejmé nevěrohodnosti a nelogičnosti svědecké výpovědi poškozeného H. [redacted] jediný přímý důkaz. Výpověď obžalovaného o jeho stycích s poškozeným je dobře slučitelná s ostatními důkazy. Ze zdravotních posudků k poškozenému vyplývá, že zranění mu mohla být reálně způsobena zcela jiným způsobem než údajným násilím ze strany obžalovaného. Líčení svědka o násilí obžalovaného je z řady hledisek nelogické a nepřesvědčivé. Tak například dispozice výtahu, jak ji obhajoba fotograficky doložila, prakticky vylučuje, že by v tak malém prostoru mohl obžalovaný poškozeného bít způsobem, který svědek uváděl. Údajné násilí ze strany obžalovaného je v rozporu s důkazy o jeho tehdejší zdravotním stavu, který vylučoval, aby daným způsobem a intenzitou poškozeného tloukl, když měl silně omezenou hybnost a poruchu zraku takřka neviděl. Výpověď svědka je nelogická i v řadě dalších ohledů, například v jeho líčení okolností údajně slibovaného zájezdu do USA, údajného trhání letenek, údajného předávání vyšších finančních částek obžalovanému z uvedených důvodů apod. Nelze rozumně uvěřit, že by obžalovaný poškozenému znemožňoval byt opustit, že mu při svém zdravotním stavu účinně bránil vrátit se do jeho bytu apod., ostatně sám svědek se prorekl, že měl volný pohyb, takže dokonce mohl jít telefonovat sám volně do telefonní budky panu K. [redacted] Nepravdivé a nevěrohodné jsou také údaje poškozeného o odejmutí cestovního pasu a klíčů od bytu poškozeného, o okolnostech údajného předávání peněz. V souvislosti s tím lze poukázat i na těžké nesrovnalosti a rozpory ve výpovědi poškozeného, tím spíše pak také při srovnání jeho výpovědi z přípravného řízení a z hlavního líčení. Je zřejmé, že měl naučenou verzi, avšak když byl v hlavním líčení tázán na některé okolnosti či upřesnění, zaplétal se a odporoval si, koneckonců i proto jeho co do částí i co do celku nevěrohodnou a v některých momentech až nesmyslnou verzi nelze přijmout. Ostatně i sám poškozený uvedl, že se o obžalovaného v době jeho chorobného stavu staral a pečoval dobrovolně, měl při tom volnost pohybu, i v posledním období v zásadě bydlel ve svém bytě, odkud k obžalovanému docházel na návštěvy.
6. Dále nutno poukázat i na to, že verze o týrání není dost dobře slučitelná s dalšími důkazy včetně svědeckých výpovědí osob, které obžalovaného i poškozeného znali a vídali je pospolu, a v podstatě vyloučili, že by k nějakému týrání poškozeného docházelo. Také s výpověďmi těchto svědků je výpověď poškozeného neslučitelná. Pokud jde o znalecké důkazy k duševnímu stavu obžalovaného, ty na straně obžalovaného nekonstatují žádné abnormality či patologie, charakterizují obžalovaného jako duševně normálního člověka, což dále protiče tvrzení svědka H. [redacted] o jednání obžalovaného, jež by jako takové svědčilo o nějaké vážné duševní patologii či zátěži, což však u obžalovaného, který je i osobou trestně zcela bezúhonnou, bylo znalecky vyloučeno.

7. Odvolatel především odmítá rozsudek v oblasti skutkových zjištění, odmítá, že by poškozeného fyzicky a psychicky týral. V právní poloze pak *in eventum* namítá, že nemohl být uznán vinným ze spáchání daného trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí, kromě jiného i proto, že skutková podstata není naplněna ve znaku osob žijících ve společném obydlí. S další skutkově-právní argumentací pak s odkazem na judikaturu obhajoba vyloučila, že by v daném případě existovalo nějaké soužití v bytě obžalovaného, když poškozený měl svůj byt a k obžalovanému chodil pouze na návštěvy. Byť tam i někdy přespal, měl svůj vlastní byt a byt obžalovaného pro něj byl bytem cizím, nikoli společným ve smyslu zákona. O tom ostatně svědčí i výpověď obyvateľky domu svědkyně B. [REDAKCE] která potvrdila, že iniciativa k setkávání vycházela od poškozeného, který od bytu obžalovaného ani neměl klíče, a svědkyně potvrdila, že jednou ji poškozený v noci vzbudil, když se domáhal vstupu do domu a bytu obžalovaného, který jej ani do svého bytu vpouštět nechtěl, netoužil po jeho přítomnosti. Jedním ze znaků dané skutkové podstaty je chápání obydlí jako společného oběma účastníky, což v daném případě absentuje.
8. Především však platí, že za dané důkazní situace se měl obvodní soud – přinejmenším ve smyslu zásady *in dubio pro reo* – přiklonit k verzi obžalovaného a nikoli k vnitřně rozporné a nevěrohodné verzi poškozeného. Existují důvodné pochybnosti o tom, jak se ve skutečnosti stalo vše, co obžalovaný a poškozený diametrálně odlišně popisují. Dále je zřejmé, že v žádném případě nešlo o společné obydlí. Skutek se nestal, proto je na místě, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že se obžalovaný v souladu s § 226 tr. řádu zprošťuje obžaloby.
9. **Státní zástupkyně ve veřejném zasedání** napadený rozsudek zhodnotila jako ve všech výrocích správný a odpovídající zákonu. Byly prokázány všechny inkriminované skutečnosti, které ostatně naprosto typicky zapadají do okolností vztahového pozadí mezi dominantní a manipulativní osobou na jedné straně a na druhé straně osobou ve vztahu submisivní, se vším, co to charakteristicky přináší. V rámci svého vyjádření poukázala na nález Ústavního soudu III.ÚS 1285/08, který upravuje pojem společného sdílení domácnosti a na daný případ plně dopadá. Dále uvedla, že i kdyby snad odvolací soud nesouhlasil s argumentací soudu prvního stupně ohledně skutkové podstaty § 199 odst. 1 TrZ, pak má za to, že na jednání obžalovaného dopadají znaky jiného trestného jednání, například pokus ublížení na zdraví podle § 146/1 TrZ či nebezpečné vyhrožování podle § 353/1 TrZ. Nicméně primárně má napadený rozsudek za správný a odvolání obžalovaného tudíž navrhuje jako nedůvodné zamítnout.
10. **Zmocněnec poškozeného** v reakci na podané odvolání písemně i ústně u veřejného zasedání uvedl, že rozsudek považuje za zcela správný ve skutkové i právní rovině, ztotožňuje se s argumentací státní zástupkyně a navrhuje odvolání obžalovaného jako nedůvodné zamítnout.

III.

11. Dne 8. 9. 2020 byla věc s včas podaným odvoláním obžalovaného předložena městskému soudu. **Městský soud v Praze** jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání ve smyslu § 254 tr.řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které předcházelo, načež **dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.**
12. Pokud jde o **procesní stránku** věci, odvolací soud nezjistil žádné podstatné vady řízení, které by mohly mít vliv na správnost a zákonnost rozsudku a opodstatnily tak jeho zrušení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr.řádu. Ustanovení zákona, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby nebyla v řízení porušena, dokazování bylo provedeno v úplnosti ve

smyslu § 2 odst. 5 tr.řádu a ukončeno za situace, kdy již žádná ze stran doplnění dokazování nenavrhovala.

13. Pokud jde o **skutkové závěry rozsudku**, odvolací soud předesílá, že těžiště přezkumu věci odvolacím soudem je ve formální či právní oblasti. Odvolací soud takto přezkoumává proces vedený před nalézacím soudem a jeho výstupy z hledisek platného procesního a hmotného práva. Pokud jde o zjištění skutkového děje, platí zásada, podle které je hodnocení důkazů a činění skutkových závěrů věci tzv. volné úvahy soudu prvního stupně, vedené podle zásad ustanovení § 2 odst. 2, 5, 6 tr.řádu, nikoli věcí vlastní „přehodnocující“ úvahy soudu odvolacího. Soud prvního stupně dokazování bezprostředně provádí, tedy v návaznosti na to je především on také hodnotí. Tato zásada nabývá na významu v případech, kde jsou výpovědi obžalovaného a/nebo svědků důležitou součástí důkazní situace: při hodnocení hodnověrnosti vypovídajících a věrohodnosti jejich jednotlivých tvrzení nejsou bez významu též neverbální složky ústního projevu, tedy možnost jejich bezprostředního pozorování může soudu napomoci – s přihlédnutím ke komplexu všech dalších prvků důkazní situace – ke správnému posouzení otázky pravdivosti toho či onoho sdělení vyslychané osoby. Pokud jde o oblast skutkových zjištění a s nimi souvisejících závěrů o vině, odvolací soud v rámci přezkumu posuzuje *postupy*, jimiž nalézací soud ke svým závěrům dospěl, tedy ve světle obsahu důkazů (jež jsou fixovány v trestním spise) a odůvodňující argumentace rozsudku odvolací soud kontroluje, zda logika závěrů není s ohledem na obsah provedených důkazů hrubě pochybná či nepřijatelná, zda soud při hodnocení důkazní situace nepostupoval jednostranně a/nebo selektivně, zda nepominul některé důkazy, okolnosti či zřejmé souvislosti rovněž podstatné pro rozhodnutí, zda důkazy hodnotil v respektu k zásadě presumpce neviný apod.
14. V daném případě odvolací soud neshledal žádné důvody k pochybnostem o podstatné správnosti skutkových závěrů o extrémně zlém i fyzicky ubližujícím jednání obžalovaného vůči poškozenému v rámci nejméně několikatydenního soužití v bytě obžalovaného, neboť jsou dostatečně jasné a úplné, založené na v hlavním líčení provedených důkazech a jejich logickém, korektním hodnocení. Odvolací soud tak neshledal důvod ke zrušení rozsudku ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b), či c) tr.řádu. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku vyložil, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení, vypořádal se též s argumenty obhajoby, takto lze co do obsahu hodnotících úvah i z nich vyplývajících skutkových závěrů pro stručnost odkázat na toto odůvodnění napadeného rozsudku, k čemuž městský soud z podnětu odvolacích námitek pouze dodává.
15. Lze připustit, že *prima facie* se při letném nahlédnutí na případ může nezasvěcenému zdát pochybným, že by vůbec mohlo dojít k takto neobvyklé situaci a k takto neobvyklému vztahu mezi kamarády spojené společným koníčkem; že by původně přátelský vztah mohl takovýmto způsobem degradovat; že by poškozený psychické a fyzické násilí ze strany svého kamaráda mohl bez odporu trpět, setrvávat v jeho bytě a nechat si vše líbit, aniž by využil možností uchýlit se do vlastního bytu a styky s nevděčným vrstevníkem rázně navždy ukončit. S tímto předběžně rezervovaným či zdrženlivým postojem odvolací soud k věci přistupoval, nicméně po seznámení se s veškerým důkazním materiálem konstatoval, že pokud soud prvního stupně dospěl po komplexním zhodnocení důkazů s vnitřním přesvědčením bez důvodných pochybností k závěru, že týrání poškozeného ze strany obžalovaného bylo v psychické i fyzické oblasti prokázáno, a že nešlo jen o nějaké akty běžné nevraživosti, jež svou mírou či intenzitou nedosahují kriminálního významu, pak ani odvolací soud neshledává sebemenší důvody k tomu, aby tyto závěry rozsudku zpochybňoval.
16. Výpovědi několika svědků, ale zvláště i tvrdé důkazy v podobě fotografické a lékařské dokumentace fyzického stavu poškozeného H. [redacted] poté, co jej policisté z podnětu oznámení jeho syna našli v bytě obžalovaného, jasně a zřetelně prokazují, že poškozený byl objektem opakovaného bití, nesl na těle i na hlavě pohmožděnin i oděrky různého stáří. V daném kontextu lze vyloučit, že by poškozený svá mnohočetná (byť sama o sobě nikoli vážná)

zranění – stopy opakovaného bití – utrpěl nějak jinak od někoho jiného a pak si zlovolně či v pomatení myslí vyfabuloval, že mu to způsobil právě obžalovaný a skutečného pachatele zatajil. Obdobně je na místě odmítnout hypotézu, že by si snad poškozený bez cizího zavínění způsobil sám zdokumentovaná zranění, pak nepřímo cestou telefonátu starému spolužákovi podnítl policejní zásah v bytě obžalovaného, aby bezprostředně policisty na jejich dotaz informoval, v souladu se svými pozdějšími procesními výpověďmi, že zřetelné stopy bití mu způsobil obžalovaný. Při zjištění k okolnostem případu i k osobě či profilu poškozeného lze opodstatněně vyloučit možnost, že by tak či onak záměrně zinscenoval situaci a stopy násilného tyranství, aby mohl v rafinované zlistnosti zároveň lživě obžalovaného obvinít z toho, že v dané souvislosti přebíral a ponechával si jeho peníze.

17. V intencích napadeného rozsudku lze konstatovat, že prokázané skutečnosti psychického i fyzického týrání v rámci vzájemného nerovného soužití obou mužů v bytě obžalovaného, zapadají do toho, co bylo k jejich duševnímu potenciálu a osobnostním profilům zjištěno znalci z odvětví psychiatrie a psychologie. Do zjištění k osobám a k vzájemnému vztahu obou mužů zapadá například též zcela zřejmě věrohodná výpověď svědkyně B. [REDAKCE] která kromě toho, jak jednou vpouštěla poškozeného do domu, popsala i nápadně nadřazený či pohrdlivý způsob chování obžalovaného k poškozenému, včetně výčitek za jeho neschopnost být výmluvným společníkem, což zvyšovalo zjevnou zakříknutost poškozeného.
18. Poukazy na to, že sám poškozený obžalovaného vyhledával i přesto, že ten mu dával najevo svou nepřítel i odpor, neanulují existenci viny týráním ze strany obžalovaného. Do jisté míry lze tento rys vzájemného vztahu jako faktickou okolnost uznat, nicméně současně je nesporným faktem i to, že obžalovaný pečovatelských služeb poškozeného jakožto svého věrného společníka v nejednom ohledu hojně užíval. Poškozený k obžalovanému zcela zřejmě vzhlížel, při zřejmých hendikepech své povahy a zřejmě i své situace a svého věku – lze poukázat na jeho dobráckost a naivitu, na jeho submisivní a depresivní ladění, na zřejmé situační duševní potíže a osamělost po smrti manželky, na určitou závislost na obžalovaném z titulu jeho odbornosti v oblasti společného zájmu a slibování či plánování společného zájezdu do Mekky country-music v USA – nedokázal narůstajícím tyranským praktikám obžalovaného a jeho manipulacím adekvátně čelit, až do chvíle, kdy začal mít reálný strach, že jej obžalovaný (který nad ním měl převahu a moc, již uplatňoval se vzrůstající intenzitou a zjevným despektem vůči poškozenému) nakonec může připravit o vše včetně bytu, takže se odhodlal zatelefonovat spolužákovi, který informoval syna poškozeného. Ve světle všeho zjištěného, včetně poznatků k poměrům a profilům obou mužů, bylo lze důvodně uvěřit výpovědi poškozeného jako podstatně pravdivé co do významných detailů i co do celého okolnostního pozadí.
19. Daný případ – jak na to poukázala intervenující státní zástupkyně – při všem, co bylo z provedeného dokazování zjištěno, velmi reálně a plasticky odpovídá kriminologickým poznatkům i poznatkům profesní praxe o způsobech, podobách a okolnostech páčání daného typu trestné činnosti. Odvolací soud se při znalosti důkazní situace ztotožňuje s argumentací, že také situační podmínky a osobnostní či povahové potenciály, jak na straně dominantního a extrovertnějšího pachatele, tak i na straně submisivní depresivně laděné oběti, dobře vysvětlují zdánlivě či na první pohled stěží uvěřitelnou situaci narůstajícího ubližování jednoho člověka druhému v rámci nerovného vztahu, a výrazně přiléhají také k poznatkům forenzní psychologie. Městský soud nepřijal odvolací námitku v tom smyslu, že pokud by se obžalovaný skutečně choval tak zlým, násilným a defektním způsobem, jak to vzal soud za prokázané, musela by být odpovídající porucha psychiky či osobnostní patologie indikována znalci z oboru psychiatrie a psychologie. Tak tomu není: profesní i obecně lidská empirie naopak podává nepřeborně příkladů o tom, že duševně zcela normální, zdraví a v minulosti či jiných ohledech dobří lidé jsou *za určitých nepříznivých okolností, pod tíživým vlivem vnitřních tenzí, zadržeklosti, neobdobného zdravotního stavu, neblahých situačních či vztahových poměrů apod.* schopni jednat

vůči svým bližním leckdy až téměř neuvěřitelně („nelogicky“, „nelidsky“) záštiplně, krutě a sadisticky, pokud uvolní cestu zlým povahovým rysům, jež skrytě dřímají v každé lidské bytosti, které již nejsou s to účinně potlačit či kompenzovat.

20. Odvolací soud uzavírá, že skutková zjištění o vině obžalovaného soud prvního stupně vyvodil korektními hodnotícími úvahami z provedených důkazů, aniž by se při hodnocení důkazů zpronevěřil zásadě důkazního práva *in dubio pro reo*, podle které při pochybnostech – ve smyslu zákona ovšem pochybnostech rozumně přijatelných, nikoli jen ryze hypotetických a efemérních, nesouladných s evidencí soudcovské i lidské zkušenosti a praktického, zdravého rozumu – nutno upřednostnit skutkovou alternativu příznivější obžalovanému. Takto byly skutkové závěry učiněné obvodním soudem uznány městským soudem za podstatně správné a úplné.
21. Pokud jde o **trestněprávní kvalifikaci** inkriminovaného jednání jako přečinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 TrZ, lze odkázat na příslušné pasáže napadeného rozsudku, který se touto otázkou pečlivě zabývá z podnětu obrany obžalovaného uplatněné již v nalézacím řízení. Bylo správně zjištěno, že v období nejméně posledních několika týdnů před policejním zásahem poškozený s obžalovaným v bytě spolužil. Správně byla aplikována judikatura platná v případech obdobného typu, zdůrazňující, že podstatným kritériem je *konkrétní fakticita*, nikoli právní stav či okolnosti v podobě např. neexistence příbuzenského vztahu; či existence jiného bytu, ve kterém poškozený mohl pobývat; či skutečnost, že poškozený neměl klíče od bytu pachatele a mohl při asertivnější a sebevědomější povaze z inkriminovaného bytu resp. od svého tyрана odejít, apod.
22. Zcela na okraj lze vyslovit též souhlas s názorem intervenující státní zástupkyně, že na prokázané jednání obžalovaného vůči poškozenému – pokud by na ně nedopadala skutková podstata § 199 TrZ – bylo by případně na místě aplikovat jiné skutkové podstaty trestního zákoníku. Lze uznat, že teoreticky existuje reálná možnost aplikace skutkových podstat ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 TrZ (ve stádiu pokusu), nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 TrZ, vydírání dle § 175 odst. 1 TrZ (či subsidiárně k tomu omezování osobní svobody dle § 171 odst. 1 TrZ anebo útisku dle § 177 odst. 1 TrZ). Odvolací soud však souhlasí s tím, že na inkriminovaný komplexní skutek z hlediska litery a zejména smyslu zákona nejpřípadněji přiléhá skutková podstata týrání osoby žijící ve společném obydlí dle 199 odst. 1 TrZ. Možnosti i jiného trestně-právního posouzení se zde uvádějí na okraj tzv. v akademické poloze, neboť v odvolacím řízení již nelze obžalovaného uznat dalším trestným činem spáchaným v jednočinném či vícečinném souběhu, přinejmenším proto ne, že tomu brání ustanovení § 259 odst. 4 TrZ o zákazu změny k horšímu, pokud není odvolání podáno účinně v prospěch obžalovaného.
23. Pokud jde o **výrok o trestu**, ten není ani druhem ani výměrou nepřiměřeně přísný, tak aby bylo na místě jej ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) tr.řádu zrušovat a nahradit trestem mírnějším. Co do odůvodnění tohoto výroku městský soud plně odkazuje na příslušnou pasáž odůvodnění napadeného rozsudku, tím spíše, že proti tomuto výroku o trestu, který byl zcela zřejmě napaden v rámci primárního brojení proti uznání obžalovaného vinným trestným činem, specifické odvolací námitky nezazněly.
24. Pokud jde o **výrok o náhradě škody**, ten rovněž odpovídá zákonu, neboť z procesních hledisek se poškozený prostřednictvím zmocněnce k trestnímu řízení se svým nárokem včas a řádně připojil (§ 43 tr.řádu), z hmotněprávních hledisek pak byla patřičně aplikována ustanovení občanského zákoníku, podle nichž pachatel (škůdce) odpovídá a je povinen nahradit škodu, kterou zaviněně způsobil protiprávním jednáním (§ 2910 občanského zákoníku, zákon č. 89/2012 Sb.). V daném případě je zřejmé, že peníze, jimiž v rámci týrání poškozený „vykupoval“ své údajné prohřešky na obžalovaném, jsou nelegálním obohacením pachatele a škodou na straně oběti, jež vznikla v přímé souvislosti s inkriminovaným jednáním

resp. je jeho součástí, na čemž nemění nic ani to, že snad poškozený peníze obžalovanému i nabízel a vydával „dobrovolně“. S poukazem na ustanovení § 228 odst. 1 věty za středníkem odvolací soud uzavírá, že také v adhezním řízení rozhodl soud prvního stupně o náhradě škody správně a v souladu se zákonem.

25. Z výše uvedených důvodů bylo odvolání obžalovaného proti rozsudku ve smyslu § 256 tr.ř. jako nedůvodné zamítnuto.

Poučení:

Toto usnesení není možno napadnout stížností, lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr. ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud (§ 265c tr. ř.). Právo podat dovolání přísluší Nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr. ř.). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 21. října 2020

Mgr. Jan Kareš, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Vacková